

Σήμερα Τρίτη 31 Ιανουαρίου το φεγγάρι θα κάνει κάτι ασυν-ήθιστο, καθώς τρία ξεχωριστά ουράνια φαινόμενα σχεδόν θα συμπέσουν: η πανσέληνος, το πλησίασμα του...

δορυφόρου μας στη Γη (περίγειο) ώ στε να υπάρχει σούπερ-Σελήνη και ταυτόχρονα η ολική έκλειψη της Σελήνης.

Το φαινόμενο θα μπορούσε να αποκληθεί ολική έκλειψη υπερ-Σελήνης.

Θα είναι η δεύτερη πανσέληνος του Ιανουαρίου, καθώς είχε προηγηθεί η πανσέληνος και η σούπερ-Σελήνη της φετινής Πρωτοχρονιάς, αλλά τότε δεν υπήρχε έκλειψη του φεγγαριού.

Παρεμπιπτόντως, επειδή ο Ιανουάριος έχει δύο πανσελήνους και ακολουθεί ένας «κολοβός» μήνας με 28 μέρες, ο φετινός Φεβρουάριος δεν θα έχει καθόλου πανσέληνο και αυτό έχει να συμβεί από το 1999. Η επόμενη πανσέληνος θα είναι την 1η Μαρτίου.

Η προηγούμενη ολική έκλειψη υπερ-Σελήνης είχε συμβεί το Σεπτέμβριο του 2015. Η προηγούμενη όμως φορά που είχε γίνει κάτι παρόμοιο κατά τη δεύτερη πανσέληνο του ίδιου μήνα, ήταν στις 31 Μαρτίου 1866, δηλαδή πριν σχεδόν 152 χρόνια, αλλά τότε το φεγγάρι βρισκόταν στο απόγειό του, δηλαδή στο πιο απομακρυσμένο σημείο του από τη Γη.

Οι δύο επόμενες φορές που η ολική έκλειψη Σελήνης θα συμπέσει με τη δεύτερη πανσέληνο του ίδιου μήνα, θα είναι στις 31 Δεκεμβρίου 2028 (αλλά τότε δεν θα υπάρχει υπέρ-Σελήνη, δηλαδή το φεγγάρι δεν θα βρίσκεται στο περίγειό του) και στις 31 Ιανουαρίου 2037 (τότε θα υπάρχει υπερ-Σελήνη).

Η τροχιά της Σελήνης δεν είναι τέλειος κύκλος γύρω από τη Γη, με αποτέλεσμα η απόσταση ανάμεσα στο κέντρο του φεγγαριού και στο κέντρο της Γης να αυξομειώνεται από τα περίπου 363.400 χιλιόμετρα (περίγειο) έως τα 405.550 χιλιόμετρα (απόγειο). Έτσι σε μια πανσέληνο που θα συμβεί στο περίγειο (υπερ-Σελήνη), το φεγγάρι φαίνεται περίπου 14% μεγαλύτερο και 30% φωτεινότερο από μια πανσέληνο που θα συμβεί στο απόγειο. Ο μη επιστημονικός όρος «υπερ-Σελήνη» ή «σούπερ-Σελήνη» είναι δημιούργημα του αστρολόγου Ρίτσαρντ Νόλαν από το 1979.

Οι ολικές εκλείψεις είναι ορατές από κάθε σημείο της Γης που έχει νύχτα και η διάρκεια της ορατής έκλειψης διαφέρει από τόπο σε τόπο. Στη διάρκεια των εκλείψεων το φεγγάρι αποκτά ένα σκούρο κοκκινωπό χρώμα σαν να είναι σκουριασμένο ή ματωμένο, καθώς ο δορυφόρος του πλανήτη μας εισέρχεται στη σκιά της Γης και η γήινη ατμόσφαιρα φιλτράρει το σεληνιακό φως.

Η έκλειψη της 31ης Ιανουαρίου θα είναι ορατή κυρίως από την κεντρική και ανατολική Ασία, την Ινδονησία και την Αυστραλία, που θα έχουν βράδυ στη διάρκεια

της έκλειψης.

Όμως στην Αθήνα η έκλειψη θα φθάσει στο μέγιστο σημείο της (δηλαδή η Σελήνη θα βρίσκεται στο σημείο εγγύτερα στο κέντρο της σκιάς της Γης) περίπου στις 15:30, όταν το φεγγάρι -που θα ανατείλει λίγο πριν τις 18:00- θα είναι ακόμη κάτω από τη γραμμή του ορίζοντα. Αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα το φαινόμενο να μην είναι άμεσα ορατό στη χώρα μας.

Ευτυχώς θα υπάρχει φέτος μια δεύτερη ολική έκλειψη του φεγγαριού, που θα συμβεί στις 27 Ιουλίου, η οποία θα είναι ορατή και στην Ελλάδα.

Αλλά τότε δεν θα υπάρχει υπερ-Σελήνη.